

STATUT
POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK
[uchwalony 25 października 2006 r.]

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk stanowi część dziedzictwa narodowego Kraju i Wielkopolski. Powstało ono 13 lutego 1857 r., z chwilą wyboru pierwszego prezesa Augusta hr. Cieszkowskiego, z inicjatywy świątliwych mieszkańców Poznańskiego, osób zainteresowanych rozwijaniem nauki, przede wszystkim uczonych zamieszkałych na terenie zaboru pruskiego, twórców idei pracy organicznej, jako stowarzyszenie osób, które za swoje naczelne zadanie stawiały podtrzymanie tradycji nauki w Wielkopolsce. Towarzystwo stwarzało w tamtych czasach uczonym polskim warunki do dyskusji naukowej oraz do publikacji prac naukowych w języku polskim. Podjęło się ono pracy nad upowszechnianiem polskiego dziedzictwa naukowego i kultury nie tylko wśród Wielkopolan, ucząc Polaków dumy z polskich osiągnięć, z naszych dziejów. Członkowie Towarzystwa czynnie uczestniczyli we wszystkich dziedzinach pracy organicznej – od kultury po gospodarkę – w Wielkopolsce, na Pomorzu oraz na Śląsku, dobrze zasługując się Ojczyźnie.

Jeszcze w czasie Powstania Wielkopolskiego, i to już w pół roku po jego wybuchu, utworzono z inicjatywy Towarzystwa i przy czynnym udziale Jego członków Wszechnicę Piastowską, wkrótce przemianowaną na Uniwersytet Poznański, matkę poznańskich uczelni. Mądre działania twórców Uniwersytetu, działaczy Towarzystwa, a szczególnie ówczesnego prezesa Towarzystwa i pierwszego rektora Uczelni prof. dra med. Heliodora Święcickiego, spowodowały, że do Poznania przybyli licznie, z innych regionów kraju i z zagranicy, wybitni uczeni. W tym okresie, w latach międzywojennych, zintegrowali się w Poznaniu uczeni ze wszystkich byłych zaborów, a także przybyli z emigracji, w jednej korporacji akademickiej Poznania, w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Zbiory muzealne i biblioteczne Towarzystwa znacząco wspomogły dzieło polonizacji muzeów i bibliotek w Poznaniu, stając się częścią struktury naukowej miasta.

Okupacja przyniosła utratę części majątku i bezcennych zbiorów. Wysiedleni ze swego miasta uczeni poznańscy utworzyli Tajny Uniwersytet Ziem Zachodnich, na którym kontynuowali dydaktykę uniwersytecką oraz badania naukowe. Wielu z nich padło ofiarą okupantów. Ci, którzy przetrwali, zaraz po wyzwoleniu Poznania wznowili działalność Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Uniwersytetu.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk było i jest placówką prowadzącą niezależne badania naukowe oraz ostoją starej poznańskiej inteligencji. Po powojennym rozbięciu uniwersytetu na kilka uczelni Towarzystwo pozostało jedy-

nym forum integrującym środowisko naukowe Poznania, niezależnym od struktur uczelnianych, otwartym dla uczonych spoza Wielkopolski, stowarzyszeniem utrzymującym własną hierarchię naukową i własne wydawnictwa. Władze Towarzystwa, prowadząc przez lata niezależną i zdecydowaną politykę, utrzymały jego wysoki autorytet, zarówno w kręgach polskich, jak też i zagranicznych uczonych.

Celem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w obecnych czasach jest podtrzymywanie wysokiego autorytetu uczonych poznańskich i nauki wielkopolskiej, integracja środowiska akademickiego oraz ułatwianie mu prezentacji wyników prac, a także prowadzenie naukowych dyskusji i pomoc w publikacjach naukowych. Realizacja tych celów musi być godna pamięci naszych poprzedników, a utrzymanie pięknej tradycji Towarzystwa jest punktem honoru jego członków.

I. Nazwa, siedziba, cel i środki działania

- § 1. „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk” (w skrócie: „PTPN”), zwane dalej „Towarzystwem”, powstało w 1857 jako stowarzyszenie osób zainteresowanych rozwojem nauki polskiej. Celem Towarzystwa jest pielęgnowanie nauki, literatury i sztuki. Jest ono miejscem integracji i ostoją tradycji środowiska naukowego i inteligenckiego Poznania i Wielkopolski, a w stosunku do władz i społeczeństwa jest wyrazicielem dążeń, osiągnięć i opinii tego środowiska.
- § 2. Towarzystwo jest zarejestrowane i posiada osobowość prawną.
- § 3. Siedzibą Towarzystwa jest miasto stołeczne Poznań, a terenem jego działalności obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
- § 4. Towarzystwo posiada prawnie zastrzeżony emblemat, którego wzór stanowi załącznik do statutu.
- § 5. Towarzystwo używa pieczęci:
- 1) pieczęci okrągłych z napisem w otoku: „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk”; pieczęć okrągła Zarządu ma pośrodku napis: „Zarząd”;
 - 2) pieczęci podłużnych z napisem: „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk”, ewentualnie uzupełnionym dodatkowymi informacjami, przede wszystkim o adresie, numerach NIP, regonu i konta bankowego, a także o numerze telefonu i faksu.
- § 6. Towarzystwo realizuje swój cel określony w § 1 przez:
- 1) organizowanie konferencji, sesji i posiedzeń naukowych;
 - 2) kwalifikowanie i publikowanie prac naukowych;
 - 3) popieranie i prowadzenie badań, w szczególności odnoszących się do Wielkopolski i jej stolicy Poznania;
 - 4) występowanie z inicjatywą w sprawie planów i organizacji badań naukowych, ogłaszania konkursów itp.;
 - 5) gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz dokumentacji naukowej;
 - 6) upowszechnianie osiągnięć naukowych przez publikacje, organizowanie wykładów, pokazów, wystaw itp.;
 - 7) współpracę z wielkopolskimi szkołami wyższymi, z Polską Akademią Nauk i Polską Akademią Umiejętności, z towarzystwami naukowymi, z muzeami, bibliotekami, archiwami i z innymi instytucjami mającymi cele naukowe.
- § 7. Językiem urzędowym Towarzystwa jest język polski i w tym języku są ogłaszane publikacje Towarzystwa. Wyjątek stanowią prace publikowane w językach obcych na podstawie uchwały właściwych wydziałów lub Zarządu.

II. Członkowie

- § 8. Członkowie Towarzystwa dzielą się na: zwyczajnych, honorowych, korespondentów i wspierających.
- § 9. 1. Każdy członek zwyczajny Towarzystwa należy do jednego z wydziałów.
2. Członkiem zwyczajnym wydziału może być osoba posiadająca stopień naukowy lub wykazująca się znaczącymi wynikami w pracy naukowej, artystycznej lub literackiej.
3. Wszyscy członkowie Towarzystwa, którzy do chwili uchwalania tego statutu byli członkami zwyczajnymi komisji działających w ramach określonego wydziału, stają się z mocy prawa członkami zwyczajnymi tego wydziału.
- § 10. Członek zwyczajny Towarzystwa ma prawo do:
- 1) udziału w Walnym Zebraniu, w posiedzeniu naukowym wydziałów i komisji wydziałów oraz posiedzeniu administracyjnym wydziału i komisji wydziału, do których należy;
 - 2) rekomendowania wydziałowi, do którego należy, kandydata na członka zwyczajnego;
 - 3) wybierania i wybieralności do władz Towarzystwa;
 - 4) przedstawiania prac własnych oraz prac innych osób na posiedzeniach naukowych wydziałów i komisji wydziałów;
 - 5) ogłaszania swoich prac w wydawnictwach;
 - 6) otrzymywania, po opłaceniu składki członkowskiej, sprawozdań, biuletynów i określonych przez Zarząd wydawnictw Towarzystwa.
- § 11. Członek zwyczajny jest zobowiązany do:
- 1) współdziałania w urzeczywistnianiu celu Towarzystwa i popierania jego dążeń;
 - 2) przygotowywania opracowań w sprawach naukowych lub administracyjnych na życzenie Zarządu, wydziału lub komisji wydziału;
 - 3) płacenia składki w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie; obowiązek ten ustaje po ukończeniu przez członka 65 roku życia względnie po przejściu na rentę lub emeryturę.
- § 12. Członkiem honorowym Towarzystwa może być osoba szczególnie zasłużona wobec nauki, literatury, sztuki lub Towarzystwa. Członek honorowy ma wszelkie prawa członków zwyczajnych bez ich obowiązków.
- § 13. 1. Członkiem korespondentem Towarzystwa może być osoba posiadająca stopień naukowy lub wykazująca się znaczącymi wynikami w pracy naukowej, artystycznej bądź literackiej, która zobowiązuje się do współdziałania w urzeczywistnianiu celu Towarzystwa i popierania jego dążeń.
2. Członek korespondent ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach naukowych wydziałów i komisji wydziałów oraz w Walnym Zebraniu, jednak bez prawa głosowania.

- § 14. 1. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna, która pragnie przyczynić się do realizacji celu Towarzystwa.
2. Członek wspierający, który nie jest osobą fizyczną, działa w Towarzystwie poprzez swojego przedstawiciela.
3. Członek wspierający ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach naukowych wydziałów i komisji wydziałów oraz w Walnym Zebraniu, jednak bez prawa głosowania.
4. Członek wspierający ma obowiązek płacenia składki członkowskiej w wysokości uzgodnionej z nim przez Zarząd Towarzystwa.
- § 15. Członek Towarzystwa może być uchwałą Zarządu wykluczony z niego za postępowanie niezgodne z etyką i powagą członka Towarzystwa. Wykluczony członek może odwołać się od uchwały Zarządu do najbliższego Walnego Zebrania, które rozstrzyga sprawę.
- § 16. 1. Członek zwyczajny lub wspierający może być skreślony z listy członków uchwałą Zarządu, jeżeli nie płaci składek przez okres dwóch lat.
2. Przed podjęciem uchwały o skreśleniu, Zarząd wyznacza ostateczny termin uiszczenia składek, informując równocześnie członka o treści niniejszego paragrafu statutu.

III. Wybory i uchwały

- § 17. 1. Wyboru członka zwyczajnego wydziału dokonuje się w następującym trybie:
- 1) co najmniej dwóch członków tego wydziału przedstawia przewodniczącemu wydziału kandydata, dołączając uzasadnienie wniosku na piśmie;
- 2) nazwisko kandydata powinno być podane do wiadomości w zaawizowaniu o najbliższym wspólnym posiedzeniu prezydium wydziału i kolegium profesorskiego wydziału, na którym odbędzie się dyskusja nad zgłoszoną kandydaturą i głosowanie tajne; o wybraniu nowego członka zwyczajnego decydują uprawnieni członkowie uczestniczący w posiedzeniu zwykłą większością głosów.
2. Przewodniczący może poprosić nowo wybranego kandydata o wygłoszenie referatu na posiedzeniu naukowym wydziału.
- § 18. 1. Wybór członków do pełnienia funkcji w Zarządzie, Komisji Rewizyjnej, wydziałach i komisjach wydziałów następuje w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów, na trzyletnią kadencję i przeprowadzany jest w terminach wyznaczonych przez Zarząd.
2. Wszystkie wybieralne funkcje członkowie Towarzystwa pełnią nieodpłatnie.
3. Tę samą funkcję można pełnić najwyżej przez dwie kolejne kadencje.
4. Prawo publicznego informowania o pełnieniu określonej funkcji w Towarzystwie wygasa z chwilą wyboru nowych osób do pełnienia tej funkcji w kolejnej kadencji.

5. Obejmujący swą funkcję natychmiast po wyborze przejmuje dokumenty, pieczętki i pełnomocnictwa od swego poprzednika.
- § 19. 1. Wszystkie uchwały, z wyjątkiem uchwały o zmianie statutu i o rozwiązaniu Towarzystwa, podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym; w razie równej liczby głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego. Na żądanie jednak co najmniej 1/3 członków uczestniczących w zebraniu powinno nastąpić głosowanie tajne.
2. Uchwały wydziałów, kolegów profesorskich i komisji wydziałów wymagają zaakceptowania przez Zarząd Towarzystwa.
 3. Jeśli Zarząd nie zgłosi pisemnych zastrzeżeń w ciągu miesiąca, od dnia przekazania przez przewodniczących wydziałów protokołu z treścią podjętych uchwał, uznaje się, że uchwały te zostały zaakceptowane.
 4. W przypadku pisemnej odmowy zaakceptowania przez Zarząd uchwał podjętych przez wydziały, kolegia profesorskie i komisje wydziałów, przewodniczącym wydziałów przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania, które ostatecznie rozstrzyga sprawę.

IV. Walne Zebranie

- § 20. 1. Najwyższą władzą Towarzystwa jest Walne Zebranie.
2. Wszyscy członkowie Towarzystwa są uprawnieni do udziału w Walnym Zebraniu Towarzystwa.
- § 21. 1. Walne Zebranie odbywa się co najmniej raz w roku.
2. Walne Zebranie Towarzystwa zwołuje prezes z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek co najmniej dwudziestu pięciu członków. Wniosek ten powinien być zrealizowany nie później, niż w ciągu 2 miesięcy.
 3. O terminie Walnego Zebrania i proponowanym porządku obrad wszyscy członkowie Towarzystwa powinni być powiadomieni w czternastodniowym wyprzedzeniu.
- § 22. Do zakresu działania Walnego Zebrania należy:
- 1) wybór prezesa, trzech wiceprezesów, sekretarza generalnego i dwóch jego zastępców, podskarbiego i jego zastępcy, głównego redaktora wydawnictw i jego zastępcy oraz Komisji Rewizyjnej Towarzystwa, spośród członków zwyczajnych lub honorowych;
 - 2) nadawanie godności członka honorowego Towarzystwa, na wniosek Zarządu;
 - 3) rozstrzyganie odwołań od decyzji Zarządu w sprawie odmowy zatwierdzenia wyboru nowego członka wydziału, odmowy zatwierdzenia uchwał podjętych przez wydziały, kolegia profesorskie i komisje wydziałów lub w sprawie wykluczenia członka z Towarzystwa;
 - 4) tworzenie i rozwiązywanie wydziałów, na wniosek Zarządu;
 - 5) coroczne uchwalanie planu działalności Towarzystwa i przyjętego przez Zarząd budżetu;

- 6) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
 - 7) udzielanie ustępującemu Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej;
 - 8) rozporządzanie majątkiem Towarzystwa w sprawach przekraczających zwykły zarząd;
 - 9) zmiana statutu Towarzystwa i dokonywanie wykładni postanowień statutu;
 - 10) rozwiązanie Towarzystwa.
- § 23. Do ważności uchwał Walnego Zebrania w pierwszym terminie potrzebna jest obecność co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. W drugim terminie Walne Zebranie jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych członków Towarzystwa.

V. Wydziały i kolegia profesorskie wydziałów

- § 24. 1. Towarzystwo dzieli się na wydziały, które powołane są do wykonywania zadań, o których mowa w § 6.
2. Tworzenie i rozwiązywanie wydziałów oraz zmiana zakresu ich działania należy do kompetencji Walnego Zebrania, które podejmuje stosowną uchwałę na wniosek Zarządu.
- § 25. Prezydium wydziału składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza, redaktorów wydawnictw seryjnych oraz przewodniczących i sekretarzy wszystkich komisji tego wydziału.
- § 26. 1. Kolegium profesorskie wydziału jest organem opiniodawczym i doradczym wydziału. W skład kolegium wchodzi członkowie zwyczajni wydziału, posiadający tytuł naukowy profesora. Przewodniczącym kolegium profesorskiego jest z urzędu przewodniczący wydziału.
2. Do zakresu działania kolegium profesorskiego wydziału należy w szczególności:
- 1) dyskusja i głosowanie, na wspólnym posiedzeniu z prezydium wydziału, nad zgłoszoną kandydaturą nowego członka zwyczajnego wydziału;
 - 2) ocena celowości powoływania i rozwiązywania komisji wydziału;
 - 3) przygotowywanie, dla potrzeb wydziału i Zarządu, opinii o wydawnictwach wydziału i komisji wydziału.
- § 27. Wydziały odbywają posiedzenia naukowe i administracyjne. Z posiedzeń wydziału sporządza się każdorazowo protokół, w którym podaje się nazwiska obecnych, przebieg posiedzenia oraz podjęte uchwały; protokół, po podpisaniu przez przewodniczącego i sekretarza, przesyła się Zarządowi.
- § 28. W posiedzeniach naukowych wydziałów mogą brać udział wszyscy członkowie Towarzystwa, a za zgodą przewodniczącego wydziału także inne osoby.

- § 29. 1. Na posiedzeniach naukowych wydziału wygłaszane są odczyty, referaty i komunikaty naukowe oraz prowadzona jest nad nimi dyskusja.
2. Członkowie Towarzystwa przedstawiają swoje prace osobiście; prace osób nienależących do Towarzystwa przedstawia jeden z członków wydziału albo autor, za zgodą przewodniczącego wydziału.
- § 30. 1. Posiedzenia administracyjne wydziału zwołuje przewodniczący wydziału z własnej inicjatywy lub na złożony na piśmie wniosek trzech członków kolegium profesorskiego wydziału bądź siedmiu członków zwyczajnych wydziału.
2. Prawo udziału w posiedzeniach administracyjnych wydziału przysługuje wyłącznie jego członkom. Na posiedzeniach tych mogą być obecni i zabierać głos członkowie Zarządu Towarzystwa, jednak bez prawa udziału w głosowaniach, o ile nie są członkami danego wydziału.
- § 31. Do zakresu działania posiedzeń administracyjnych wydziału należy:
- 1) wybór przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza;
 - 2) tworzenie, na wniosek siedmiu członków wydziału lub Zarządu, nowej komisji wydziału, jak również rozwiązywanie komisji nie wykazującej działalności w okresie 12 miesięcy.
- § 32. Do zakresu działania prezydium wydziału należy w szczególności:
- 1) dyskusja i głosowanie, na wspólnym posiedzeniu z kolegium profesorskim, nad zgłoszoną kandydaturą na nowego członka zwyczajnego wydziału;
 - 2) organizowanie posiedzeń naukowych i administracyjnych wydziału;
 - 3) czuwanie nad przestrzeganiem statutu przez wydział i komisje wydziału;
 - 4) koordynowanie działalności komisji wydziału;
 - 5) powoływanie, na czas trwania kadencji, redaktorów i komitetów redakcyjnych wydawnictw seryjnych wydziału oraz, na wniosek komisji, redaktorów i komitetów redakcyjnych wydawnictw seryjnych tej komisji;
 - 6) podejmowanie uchwał o przyjęciu do druku, w wydawnictwach wydziału i komisji wydziału, prac zarówno w języku polskim, jak i w języku obcym; prace przeznaczone do druku podlegają recenzji; uchwała o zakwalifikowaniu pracy do druku, na wniosek redaktorów wydawnictw wydziału i komisji wydziału, zapada na posiedzeniu prezydium wydziału; przed podjęciem decyzji o druku, prezydium może także zasięgnąć w tej sprawie opinii kolegium profesorskiego wydziału;
 - 7) przedstawianie Zarządowi pisemnej propozycji nadania godności członka honorowego Towarzystwa;
 - 8) kierowanie do Zarządu wniosków o stypendia na realizację prac naukowych oryginalnych i przeglądowych;

- 9) projektowanie konkursów naukowych i przedstawianie Zarządowi propozycji w sprawie przyznania nagród konkursowych;
- 10) sporządzanie własnych planów działalności wydziału i przedstawianie Zarządowi rocznych sprawozdań z ich realizacji;
- 11) nadzór merytoryczny nad wydawnictwami wydziału i czasopismami redagowanymi przez komisje danego wydziału.

VI. Komisje naukowe wydziałów

- § 33. Komisje działają w ramach wydziału. Ich zadaniem jest umożliwienie członkom pełniejszej integracji i realizacji celu Towarzystwa w specjalistycznej dziedzinie nauki, literatury lub sztuki.
- § 34. Pracami komisji kierują przewodniczący i sekretarz, którzy reprezentują ją na posiedzeniach prezydium wydziału.
- § 35. Komisje odbywają posiedzenia naukowe i administracyjne. Z posiedzeń komisji sporządza się każdorazowo protokół, w którym podaje się nazwiska obecnych, przebieg posiedzenia oraz podjęte uchwały. Protokół, po podpisaniu przez przewodniczącego i sekretarza komisji, przesyła się Zarządowi za pośrednictwem prezydium wydziału.
- § 36. 1. W posiedzeniach naukowych komisji wydziałów mogą brać udział wszyscy członkowie Towarzystwa, a za zgodą przewodniczącego także inne osoby.
2. Przedmiotem posiedzeń naukowych komisji oraz organizowanych przez nie konferencji są odczyty, referaty i komunikaty oraz dyskusje nad nimi.
3. Członkowie Towarzystwa przedstawiają swoje prace naukowe osobiście; prace innych osób przedstawia bądź przewodniczący komisji, bądź wyznaczony przez niego członek komisji, albo – za zgodą przewodniczącego – sami autorzy.
- § 37. 1. Prawo udziału w posiedzeniach administracyjnych komisji przysługuje wyłącznie jej członkom.
2. Na posiedzeniach administracyjnych komisji mogą być obecni i zabierać głos członkowie prezydium wydziału, do którego komisja należy oraz członkowie Zarządu Towarzystwa, jednak bez prawa do udziału w głosowaniach, o ile nie są członkami danej komisji.
- § 38. Do zakresu działania posiedzeń administracyjnych komisji należy:
- 1) wybór przewodniczącego i sekretarza Komisji;
 - 2) podejmowanie uchwał o przyjęciu nowych członków komisji spośród tych członków wydziału, którzy oświadczą gotowość udziału w pracach komisji;
 - 3) przyjmowanie do wiadomości rezygnacji z udziału w pracach komisji;
 - 4) przedstawianie prezydium wydziału propozycji wydawniczych komisji;

- 5) kierowanie, za pośrednictwem prezydium wydziału, wniosków do Zarządu w sprawie udzielania stypendiów na realizację prac naukowych oryginalnych i przeglądowych.

VII. Zarząd

- § 39. 1. Zarząd Towarzystwa składa się z prezesa, trzech wiceprezesów, sekretarza generalnego i dwóch jego zastępców, podskarbiego i jego zastępcy, głównego redaktora wydawnictw Towarzystwa i jego zastępcy. Ponadto w skład Zarządu z urzędu wchodzi przewodniczący wydziałów.
 2. W posiedzeniach Zarządu, z głosem doradczym, uczestniczą: przewodniczący Komisji Rewizyjnej, przewodniczący Rady Bibliotecznej, przewodniczący Rady Wydawniczej, dyrektor biblioteki i dyrektor Biura Zarządu.
 3. W razie wygaśnięcia mandatu członka Zarządu przed upływem kadencji, Zarząd może powierzyć tę funkcję do końca tej kadencji, wyznaczonemu następcy.
- § 40. Do zakresu działania Zarządu należy:
- 1) zawiadywanie majątkiem Towarzystwa, rozporządzanie jego funduszami oraz zaciąganie zobowiązań; pisma ustanawiające zobowiązania Towarzystwa powinny być podpisane w sprawach zwykłego zarządu przez sekretarza generalnego oraz podskarbiego, natomiast w sprawach przekraczających zwykły zarząd, także przez prezesa;
 - 2) występowanie na Walnym Zebraniu z inicjatywą tworzenia lub rozwiązywania wydziałów;
 - 3) ogłaszanie komunikatów o aktualnej strukturze organizacyjnej Towarzystwa po każdej zmianie wprowadzonej uchwałą Walnego Zebrania, o której mowa w § 22 pkt 4 statutu;
 - 4) rozpatrywanie wszelkich wniosków wydziałów i komisji wydziałów;
 - 5) zatwierdzanie uchwał wydziałów o wyborze nowych członków zwyczajnych;
 - 6) zatwierdzanie uchwał wydziałów dotyczących tworzenia nowych komisji tego wydziału i rozwiązywania komisji, które zaprzestały działalności;
 - 7) przedstawianie Walnemu Zebraniu wniosku o nadanie godności członka honorowego;
 - 8) powoływanie i przyjmowanie rezygnacji członków korespondentów;
 - 9) powoływanie członków wspierających;
 - 10) tworzenie w razie potrzeby zespołów międzykomisyjnych i międzywydziałowych;
 - 11) tworzenie w razie potrzeby powołanych na określony czas zespołów podległych bezpośrednio Zarządowi;

- 12) zatwierdzanie komitetów wyłonionych przez wydziały lub komisje wydziałów;
 - 13) przyjmowanie opracowanego przez podskarbiego rocznego preliminarza budżetowego;
 - 14) organizowanie sesji naukowych lub zlecanie ich organizacji wydziałom i komisjom wydziałów;
 - 15) zlecanie opracowań naukowych, zgodnie z celem statutowym Towarzystwa i publikowanie wyników badań naukowych, prowadzonych przez Towarzystwo;
 - 16) przyjmowanie zapisów i darowizn na rzecz Towarzystwa, zgodnie z obowiązującym prawem;
 - 17) podejmowanie wszelkich innych decyzji związanych z działalnością Towarzystwa.
- § 41. Zarząd może organizować przeznaczone dla szerszego ogółu posiedzenia publiczne, z udziałem członków Towarzystwa oraz zaproszonych przedstawicieli władz i instytucji kulturalnych, w celu zapoznania społeczeństwa z działalnością Towarzystwa oraz wzbudzenia zainteresowania zdobyczami nauki.
- § 42. Zarząd zbiera się na posiedzeniach plenarnych w miarę zaistniałych potrzeb. Do ważności uchwał Zarządu potrzebna jest obecność prezesa lub jednego wiceprezesa, sekretarza generalnego lub jednego jego zastępcy oraz połowy pozostałych członków.
- § 43. 1. W okresie między posiedzeniami Zarządu działa Prezydium Zarządu.
2. W skład Prezydium Zarządu wchodzi: prezes, wiceprezesi, sekretarz generalny i jego zastępcy, podskarbi i jego zastępca oraz główny redaktor wydawnictw i jego zastępca.
3. Prezydium Zarządu załatwia bieżące sprawy należące do Zarządu, które winny być w danym okresie załatwione.
4. Zarząd może uchylić uchwałę swego Prezydium.
- § 44. 1. Prezes reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz.
2. Prezes zwołuje Walne Zebranie, posiedzenia plenarne i Prezydium Zarządu, kieruje pracą członków Zarządu, podpisuje wraz z sekretarzem generalnym pisma i dokumenty wystawione przez Towarzystwo, dba o przestrzeganie postanowień statutu oraz sprawuje zwierzchni nadzór nad agendami Towarzystwa.
3. Prezesa, w razie jego nieobecności, zastępuje jeden z wiceprezesów.
4. Na wniosek prezesa Zarząd może powierzyć wiceprezesom także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.
- § 45. 1. Sekretarz generalny:
1) prowadzi korespondencję służbową w imieniu Zarządu ;
2) przyjmuje i zwalnia, w porozumieniu z prezesem, pracowników Towarzystwa oraz w porozumieniu z podskarbim wyznacza ich wynagrodzenia; przyjęcie i zwolnienie dyrektora Biura Zarządu

wymaga zgody Prezydium Zarządu, a dyrektora Biblioteki także opinii Rady Bibliotecznej;

- 3) jest z ramienia Zarządu służbowym przełożonym zatrudnionych w Towarzystwie pracowników;
 - 4) powołuje komisję socjalną, a także zatwierdza, w porozumieniu z podskarbin, regulamin pracy tej komisji oraz akceptuje wypłaty z funduszu świadczeń socjalnych Towarzystwa;
 - 5) referuje na posiedzeniach Zarządu sprawy dotyczące działalności korporacyjnej i funkcjonowania administracji Towarzystwa;
 - 6) zatwierdza przygotowane przez dyrektora Biura Zarządu protokoły z posiedzeń Zarządu i sprawozdania z działalności naukowej i administracyjnej Towarzystwa;
 - 7) przedstawia na Walnym Zebraniu sprawozdanie z działalności naukowej i administracyjnej Towarzystwa;
 - 8) uzgadnia razem z prezesem bieg spraw wydziałowych z prezydiami wydziałów;
 - 9) sygnalizuje Zarządowi potrzebę niezbędnych zmian w Statucie Towarzystwa.
2. Na wniosek sekretarza generalnego Zarząd może powierzyć jego zastępcom także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.

§ 46. 1. Podskarbi :

- 1) zarządza majątkiem i finansami Towarzystwa;
 - 2) zatwierdza wypłaty z funduszy Towarzystwa;
 - 3) nadzoruje pracę księgowości i kasy Towarzystwa;
 - 4) ustala zgodny z prawem obieg dokumentów finansowo-księgowych;
 - 5) przygotowuje preliminarz budżetowy oraz sprawozdanie z jego wykonania.
2. Na wniosek podskarbiego Zarząd może powierzyć jego zastępcy także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.

§ 47. 1. Główny redaktor wydawnictw:

- 1) sprawuje nadzór nad całością spraw wydawniczych Towarzystwa;
 - 2) sporządza plan wydawniczy Towarzystwa, z uwzględnieniem propozycji przedstawionych przez wydziały lub Zarząd.
 - 3) czuwa nad prawidłowym biegiem pracy komitetów redakcyjnych.
2. Na wniosek głównego redaktora wydawnictw Zarząd może powierzyć jego zastępcy także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.

§ 48. 1. Rada Wydawnicza jest organem opiniodawczym oraz doradczym Zarządu i powoływana jest na okres kadencji Zarządu.

2. W skład Rady Wydawniczej, obok głównego redaktora wydawnictw i jego zastępcy, wchodzi z urzędu redaktorzy wydawnictw seryjnych wydziałów i komisji wydziałów. Zarząd może powołać w jej skład także inne osoby. Rada wybiera ze swego grona przewodniczącego.

VIII. Komisja Rewizyjna

- § 49. 1. Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków. Komisja wybiera swego przewodniczącego.
2. Komisja Rewizyjna jest kolegialnym organem kontroli odrębnym od innych organów Towarzystwa i niepodlegającym tym organom w zakresie wykonywania swoich zadań związanych z kontrolą wewnętrzną.
3. Członkiem Komisji Rewizyjnej nie może być osoba:
- 1) zatrudniona w Towarzystwie;
 - 2) wchodząca w skład Zarządu Towarzystwa;
 - 3) pozostająca z osobami wymienionymi w punktach 1 i 2 w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia;
 - 4) skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa z winy umyślnej.
- § 50. 1. Komisja Rewizyjna bada zgodność działania Towarzystwa ze statutem, po czym przedkłada odpowiednie wnioski Walnemu Zebraniu.
2. Komisja Rewizyjna, na wniosek prezesa może w każdej chwili zbadać stan kasy Towarzystwa oraz prawidłowość rachunków i umów.

IX. Biblioteka

- § 51. 1. Towarzystwo posiada bibliotekę naukową o nazwie: „Biblioteka Poznńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”.
2. Biblioteka prowadzi działalność określoną w ustawie o bibliotekach i w innych obowiązujących aktach prawnych, zgodnie z celem Towarzystwa.
3. Biblioteką kieruje dyrektor, który musi posiadać kwalifikacje wymagane od dyrektora biblioteki uniwersyteckiej.
4. Rada Biblioteczna jest organem opiniodawczym i doradczym Zarządu, powoływanym na okres jego kadencji. Zarząd określa skład Rady oraz jej zakres działania.
5. Rada wybiera swego przewodniczącego.

X. Majątek Towarzystwa

- § 52. 1. Majątek Towarzystwa stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze oraz prawa niematerialne, należące do Towarzystwa.
2. Na fundusze Towarzystwa składają się:
- 1) wpływy ze składek członkowskich;
 - 2) dotacje, darowizny i zapisy;
 - 3) inne dochody z działalności statutowej.
- § 53. Dochody Towarzystwa przeznaczone są w całości na jego cel statutowy.
- § 54. 1. Wszelkie wydatki Towarzystwa winny być zgodne z budżetem zaakceptowanym przez Zarząd i uchwalonym przez Walne Zebranie.

2. Zarząd zdaje corocznie sprawozdanie Walnemu Zebraniu ze swej gospodarki finansowej.
- § 55. Mając na względzie bezpieczeństwo majątku Towarzystwa, zabrania się:
- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Towarzystwa w stosunku do jego członków, pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
 - 2) przekazywania majątku Towarzystwa na rzecz członków, pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach, z wyjątkiem publikacji Towarzystwa, otrzymywanych w ramach składki członkowskiej;
 - 3) wykorzystywania majątku na rzecz członków, pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowych celów Towarzystwa;
 - 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie, pracownicy oraz ich osoby bliskie.

XI. Rozstrzyganie sporów

- § 56. 1. Wszelkie spory wynikające ze stosunków wewnętrznych Towarzystwa rozstrzyga sąd polubowny.
2. Każda ze stron sporu wybiera spośród członków zwyczajnych lub honorowych Towarzystwa jednego arbitra. Trzeciego arbitra, przewodniczącego sądu, wybiera Zarząd.
 3. Zadaniem sądu jest wyjaśnienie przedmiotu sporu i doprowadzenie do porozumienia między stronami.

XII. Zmiana statutu i rozwiązanie Towarzystwa

- § 57. Uchwałę o zmianie statutu podejmuje Walne Zebranie kwalifikowaną większością 2/3 ważnie oddanych głosów.
- § 58. 1. Uchwałę o rozwiązaniu Towarzystwa może podjąć Walne Zebranie, wyłącznie w pierwszym terminie, kwalifikowaną większością 4/5 ważnie oddanych głosów.
2. Uchwała o rozwiązaniu Towarzystwa określa sposób jego likwidacji oraz sposób przeznaczenia jego majątku, z uwzględnieniem praw przysługujących osobom trzecim na podstawie umów zawartych przez Towarzystwo.